

Datum

2025-04-09

Vår referens

Carina Tempel

Tillförordnad VD

Carina.tempel@povervakning.se

Utredning gällande helhetsansvaret för parkeringsövervakning, STK-2024-1501

Sammanfattning

Stadskontoret har på uppdrag av kommunstyrelsen genomfört en utredning kring helhetsansvaret för parkeringsövervakning inom Malmö stad. Stadskontoret ställer sig bakom att överföra bolagets verksamhet till tekniska nämnden, men innan det slutliga ställningstagandet önskar stadskontoret få Pömabs ställningstaganden, bland annat vad gäller helhetsansvar och organisation för verksamheten.

Förslag till beslut

Pömabs styrelse föreslås godkänna föreliggande förslag till yttrande.

Beslutsplanering

Pömabs styrelse 2025-04-15

Beslutet skickas till

Stadskontoret

Ärendet

Bakgrund till ärendet

Stadskontoret har på uppdrag av kommunstyrelsen genomfört en utredning kring helhetsansvaret för parkeringsövervakning inom Malmö stad. I nuläget bedrivs verksamheten i kommunal bolagsform i bolaget Parkeringsövervakning i Malmö AB (Pömab).

Utredningen har resulterat i tre möjliga handlingsalternativ för den framtida organiseringen av verksamheten:

1. Överför bolagets verksamhet till tekniska nämnden.
2. Ge Pömab resultatansvar och teckna ett arrendeavtal med tekniska nämnden för allmän platsmark.

3. Flytta Pömabs verksamhet inklusive resultatansvar till Malmö kommun parkeringsaktiebolag, P-Malmö, som i sin tur arrenderar platsmarken av tekniska nämnden.

Utredningen omfattar identifierade nyttor för respektive förslag. Stadskontoret ställer sig bakom det första förslaget, utifrån motiveringen att detta skulle ge tekniska nämnden full kontroll över verksamheten, möjliggöra en mer samordnad och strategisk styrning samt samla kostnader, intäkter och anställningar. Dessutom skulle den interna administrationen från köp/sälj-förhållandet upphöra, vilket bedöms förbättra förutsättningarna för måluppfyllelse.

Innan det slutliga ställningstagandet önskar stadskontoret få in svar från Pömab och tekniska nämnden kring ett antal frågeställningar:

1. Helhetsansvar och organisation. Hur bedömer ni fördelarna och nackdelarna med att samla helhetsansvaret för parkeringsövervakningen under en enskild nämnd jämfört med nuvarande bolagsstruktur?
2. Effektivitet och ekonomiska konsekvenser. Vilka effekter tror ni att förändringen skulle få på kostnadseffektiviteten och den interna administrationen, inklusive minskning av köp-/säljflöden?
3. Styrning och flexibilitet. Hur bedömer ni förslaget att flytta verksamheten till tekniska nämnden när det gäller att förbättra styrning, flexibilitet och anpassningsförmåga i parkeringsövervakningen?

Förslag till styrelsens yttrande

Styrelsen förespråkar det andra av de alternativ som stadskontoret föreslår, det vill säga att Pömab får resultatansvar och tecknar ett arrendeavtal med tekniska nämnden för allmän platsmark. Nedan följer svar kring stadskontorets frågeställningar.

Helhetsansvar och organisation

Styrelsen bedömer att Pömab genom att ha fullt fokus på parkeringsövervakningen har högre förutsättningar för helhetsansvar än en verksamhet som också har många andra uppdrag. Genom ett riktat och odelat fokus har bolaget möjlighet att skapa en effektiv och modern parkeringsövervakning.

Pömab verkar på en konkurrensutsatt marknad vad gäller personal inom p-området. Det finns flertalet privata parkeringsbolag i Malmö och även kommunala parkeringsbolag i närliggande kommuner, som alla önskar rekrytera kompetenta

personalresurser. Genom ett tydligt fokus och en avgränsad verksamhet kan ett kommunalt bolag i högre utsträckning än en bred verksamhet ta tillvara personalens behov och villkor och bli mer motståndskraftigt mot den typen av personalkonkurrens.

Pömab ser också goda möjligheter att utveckla det trygghetsskapande uppdraget. Även på sikt att överta ytterligare trygghetsskapande uppdrag i Malmö som t ex kommunala ordningsvakter. I ett tidigare skede förordades de kommunala ordningsvakterna att tillhöra Pömab.

Effektivitet och ekonomiska konsekvenser

Pömab genererar årligen ett betydande överskott som dock inte synliggörs genom att den största delen tillfaller tekniska nämnden. Överskottet kommer troligtvis därtill att öka de kommande åren, då det skapas fler och fler parkeringsområden med avgiftstaxa i Malmö stad. Dock försvårar nuvarande avtal mellan Pömab och tekniska nämnden avsevärt för bolaget vad gäller att skapa en konkurrenskraftig verksamhet med vinstincitament.

Den konsultutredning som överlämnades i januari 2025 klargör att om det finns tillräckligt stora underskott i andra bolag som Pömab har koncernbidragsrätt med och inga underskottsspärrar är tillämpliga, kan dessa som utgångspunkt användas för att resultatutjämna inom koncernen genom koncernbidrag. Det innebär att Pömabs överskott, istället för att tillfalla tekniska nämnden, framgent hade kunnat användas för att täcka andra kommunala bolags underskott, något som kan bli mycket gynnsamt utifrån bolagens situation i dagsläget. I sig skapar det starka incitament att behålla bolaget, då det bidrar till en samlad, mer ekonomiskt hållbar styrning för Malmö stads kommunala bolag, inklusive moderbolaget Malmö Stadshus AB.

Den myndighetsutövning som sker genom tekniska nämnden, och som ej går att överföra till bolaget, är förhållandevis avgränsad och kan, precis som i andra kommuner, samordnas genom fungerande rutiner och god kommunikation. Därmed är det oavsett upp till tekniska nämnden att skapa effektiviseringsmöjligheter vad gäller resurser för myndighetsutövningen. För Pömabs del är organisationen redan idag ytterst slimmad och effektiv, och det handlar snarare om att skapa utrymme inom styrningen för att bygga upp fungerande stödstrukturer, i syfte att skapa goda arbetsförhållanden, en kvalitativ verksamhet samt en god uppföljning.

Styrning och flexibilitet

Styrelsen vill framhäva att styrningen av bolaget fram till dagens datum försvårats avsevärt genom skrivningarna i det avtal som slutits med tekniska nämnden. Avtalet

skapar begränsningar bland annat kring bolagets egna möjligheter att styra sina personalresurser genom att till exempel anställa ny personal, skapa en konkurrensmässig löneutveckling med fokus på personalutveckling och även i övrigt arbeta för kompetensutveckling av personal. Genom att återinvestera en del av del av den vinst Pömob årligen genererat hade bolaget kunnat skapa en stark grund att för att utvecklas i framtakt.

En alternativ lösning till nuvarande avtal är att utgå från ett arrendeavtal, där Pömob arrenderar rätten till allmän platsmark från tekniska nämnden. Detta ligger också i linje med hur flertalet andra kommuner har valt att organisera verksamheten. På så vis har bolaget ett utökat ansvar och utökade möjligheter att i större utsträckning utveckla övriga delar av verksamheten.

Också i den extra konsultutredning som överlämnades i slutet av 2024 är ett av de föreslagna alternativen att göra PÖMAB resultatansvarig för de verksamheter som bolaget idag sköter på uppdrag av TN. Detta kan ske genom att KF överför ansvaret (undantaget myndighetsutövningen) till PÖMAB. Utredningen lyfter flertalet fördelar med denna typ av organisering, vilka ligger helt i linje med de som styrelsen har lyft tidigare i denna skrivelse:

- Stora delar av kommunens parkeringsverksamhet kan potentiellt samlas i ett bolag, vilket har potential att leda till flera positiva effekter. Det kan handla om synergieffekter i förvaltning, resurser för affärsutveckling, förbättrad helhetssyn och hög och samlad kompetens.
- I ett utökat uppdrag får Pömob ansvar för ”hela” resultaträkningen och risker i den samt ansvar för affärsutveckling vilket skapar tydliga incitament.
- Styrningen utgår från Malmö Stadshus AB, vilket blir tydligare relativt dagens situation där avtalet med FGK i praktiken är styrande.
- Potential att bidra till positiva överskott i Malmös koncernbidragsmodell.

I styrelsens perspektiv finns det därför starka incitament för Malmö stad att besluta enligt alternativet ovan, det vill säga att göra Pömob till resultatansvarig för de verksamheter som bolaget idag sköter på uppdrag av TN.